

LAAGRI ÜLDINE KIRJELDUS 2025	2
1 Laagri eesmärgid	2
2 Osalejate leidmine laagrisse	2
3 Osalejate toetamise põhimõtted laagri jooksult läbivalt.....	2
4 Laagri korraldamise põhimõtted lähtuvalt rahvusvahelistest osalejatest	3
5 Laagri nädala kirjeldus	3
Esimene päev	3
Teine päev	4
Kolmas päev.....	4
Neljas päev.....	4
Viies päev.....	4
Tabel 1. Nädalakava.....	6
RIIGIHANKE EESMÄRK JA SISU	7
1 Riigihanke eesmärk	7
2 Sihtrühm	7
HANKELEPINGU TEGEVUSED JA HANKELEPINGU TEOSTAMISE TÄHTAEG.....	7
3 Täitja ülesanded:.....	7
4 Toimumiskoht ja tehniline varustatus.....	8
5 Majutus	9
6 Toitlustus	9
7 Nõuded küberturbe alase sisu tegevustele	10
8 Nõuded planeeritud meelelahutusliku sisuga tegevustele	12
9 Täitja meeskond.....	12
10 Projektijuht-vanemkasvataja ülesanded.....	13
11 Üldised koostöö põhimõtted	14
12 Aruandlus	14
13 Muu.....	15

LAAGRI ÜLDINE KIRJELDUS 2025

11.08 – 16.08.2025. aastal toimub üks 6-päevane küberturbe laager kuni 80-le osalejale. Laagri esmane töökeel on inglise keel.

1 Laagri eesmärgid

Laagri eesmärk on tutvustada tüdrukutele küberturbe valdkonda kui võimaliku vaba aja tegevust ja potentsiaalset karjääri valikut. Selleks, et laagril oleks osalejatele enim mõju, on laagri sihtrühmaks põhikooli tüdrukud vanuses 13-16 ja/või õpivad õppeaastal 2024/25 põhikooli III kooliastmes (7.-9. klass).

Selles vanuses noored on tegemas oma järgmisi haridustee valikuid lähtuvalt oma huvidest või tuleviku karjääri plaanidest. Teisalt on nende loogilise mõtlemise tase ja üldised STEM/LTT oskused piisaval tasemel, et teha esimesi samme küberturbe valdkonnas. Seetõttu usume, et selles vanuses positiivne kogemus küberturbe valdkonnaga paneb neid mõtlema sellele kui ühele võimalikule karjäärivalikule. Noored, kes on laagris osalenud ja soovivad hiljem töötada küberturbe valdkonnas, saavad teha valiku nii kutsekoolis IT erialade suunas kui ka küberturbe kallakuga gümnaasiumis või jätkata üldkeskhariduses ning jätkata seejärel ülikoolis küberturbega seotud erialadel. Sõltumata formaalhariduses tehtud valikutest, on huvilistel võimalik osa võtta mitmetest küberturbe tegevustest, mida korraldatakse Eestis kui ka veebis toimuvatest rahvusvahelistest võistlustest, kursustest jmt.

Selleks, et näidata, et küberturbe valdkond on jõukohane kõigile, siis soovime, et võimalusel oleks juhendajate meeskond sooliselt mitmekesine.

Laagris osaleb kokku kuni 100 osalejat, kellest umbes 80 on sihtrühma noored, u 10 rahvusvaheliste ja kohalike gruppide saatjad ning kuni 5 tellija esindajat.

Soovime osalejatele näidata, et küberturbe valdkonnas on Euroopas kogukond, kes tegeleb küberturbega, siis on tegemist rahvusvahelise laagriga, kuhu on oodatud osalejad ka väljast poolt Eestit. Seetõttu on laagri töökeel inglise keel. Lisaks on küberturbe alased materjalid ja võistlused tihti inglise keeles ning seetõttu toetab inglise keelne laager ka siseriiklike osalejate võimekust ja valmisolekut iseseisvalt õppida ning võistlustel osaleda.

2 Osalejate leidmine laagrisse

Laagri osalejad kutsub laagrisse tellija lähtuvalt laagri eesmärkidest. Laagri korraldamisega seotud isikutel on võimalus esitada täiendavaid ettepanekuid osalejate leidmiseks ja värbamiseks.

3 Osalejate toetamise põhimõtted laagri jooksul läbivalt

Kuna enamiku osalejate jaoks on küberturbe valdkond võõras või varasem kokkupuude on minimaalne, siis ootame laagrikasvatajatelt toetavat suhtumist eksimustesse ja juurdekasvu uskumuse toetamist erinevate tegevuste käigust. Samuti ootame noortega vahetult kokku puutuvatelt täiskasvanutelt noorte märkamist ja kui on näha mõne noore kõrvale jäämist või motivatsiooni langust, siis olukorrale kohast ning noort toetavat reageerimist. Meeles tuleb pidada, et tegemist on huvitegevusega ja suvelaagriga ehk et noori ei saa sundida tegevustesse panustama. Samal ajal saab teadlikult headest noorsootöö ja pedagoogika praktikatest ja teadmistest lähtuvalt suunata noori tegevustesse vastavalt oma võimetele panustama.

4 Laagri korraldamise põhimõtted lähtuvalt rahvusvahelistest osalejatest

Kuna osalejate hulgas on minimaalselt või ei ole üldse inglise keelt emakeelena kõnelevaid noori, siis on oluline, et kogu laagrit korraldav meeskond on valmis rakendama läbivalt keelekümbeluse meetodeid. Samuti on oluline, et kogu materjal oleks inglise keeles. Erandiks on laagri reeglid, mida võib Eestist pärit osalejatele edastada ka eesti keeles.

Keeleliste arusaamatuste vältimiseks tulevad rahvusvaheliste osalejate ja gruppidega laagrisse kaasa täiskasvanud, kes aitavad tagada hea kommunikatsiooni. Päevasel ajal on neil vaba voli oma aega sisustada oma lemmikteemal viisil - nad võivad osaleda laagri tegevustes, viibida hostelis või lahkuda laagri alalt kuid saavad õhtusöögi tagasi laagri toimumiskohta. Saajad peavad olema valmis toetama enda osalejaid ning tegema koostööd laagri korraldajate ja laagrikasvatajatega, sh osalema jooksvatel koosolekutel jmt kui selleks on vajadust. Iga päev suhtlevad saajad vähemalt korra kõigi oma grupi osalejatega (üksikhaaval või mitmekesi) ning arutavad kuidas läheb ning kas on tekkinud probleeme, mille lahendamisel nad vajavad täiskasvanute abi.

Igasse õhtusse on planeeritud kokkuvõtte ringid, kus osalejad saavad laagrikasvatajatega päeva kokku võtta ja arutada kuidas neil läks.

5 Laagri nädala kirjeldus

Näidispäevakava on näha tabelis 1.

Esimene päev

Ennelõunasel ajal saavad noored laagri toimumiskohta.

Saabudes paigutatakse noored majutuskohale ning algusega kell 12.00 toimub laagri avamisüritus, mis sisaldab minimaalselt järgmisi osi:

1. tutvustatakse laagriga seotud inimesi ja juhendajaid, kelle poole pöörduda jne;
2. sisaldab ägedaid tutvumistegevusi ja -mänge gruppides;
3. tutvustatakse laagri toimumiskohta ning olulisemaid ruume ja kogunemiskohti.

Pärast lõunasööki on esmane küberturbe teemaline töötuba (Tabelis 1 kasutatud terminit „töötuba“), mille käigus tutvustatakse üldiselt laagri küberturbe alaseid tegevusi, lepatakse kokku töötubadega seotud reeglid ja alustatakse esimeste tegevustega.

Esimese päeva õhtul jätkuvad tegevused, mis aitavad gruppidel tekitada grupitunnet ja üksteist tundma õppida.

Igal õhtul tegevuste lõpus võiks olla viimane tegevus päeva kokkuvõtte kus korra räägitakse suures või väikestes ringides kuidas päev läinud on ja kas on mingeid probleeme tekkinud või peaks midagi muutma.

Igal õhtul pakutakse noortele ka vahetuba. Vahetuba võib olla midagi, mida saab eelnevalt valmistada ning jätta noortele majutuskohale või tegevuskohale, kust nad saavad seda võtta ja süüa ning pärast pakendid ära visata või mustad nõud kindlasse kohta jätta.

Laagrikasvatajad kontrollivad ka igal õhtul ka õorahu alguses, et noored on läinud oma tubadesse ning on vaikselt. Kui öösel peaks midagi juhtuma, siis nad reageerivad sellele.

Teine päev

Igal hommikul äratavad kasvatajad noored eelnevalt kokkulepitud ajal ning kontrollivad, et kõik lähevad hommikust sööma. Täpne äratuse aeg lepitakse tellija ja täitja vahel kokku ning see jääb vahemikku 8.00-9.00.

Teisel päeva alguses pärast hommikusööki on küberturbe teemalised töötoad.

Töötubades minnakse küberturbe teemalise sisu juurde. Töötubade jooksul tehakse snäkki ja sirutuspause (vt tabel1).

Pärast lõunasööki jääb noortele natuke vaba aega ning jätkatakse küberturbe alaste töötubadega.

Pärast õhtusööki on meelelahutusliku sisuga tegevused ning õhtuode.

Sel päeval võiks õhtune meelelahutusliku sisuga tegevus olla mõni CTF mäng ehk lipumäng, kus osalejad meeskondades proovivad üksteistelt või maastikult lippe leida ja kätte saada. Mängu eesmärk on tutvustada CTF kontseptsiooni, et reedesel päeval oleks CTF kontseptsioon neile tuttav.

Kolmas päev

Kolmandal päeval on ennelõunane osa päevast samasugune nagu eelmisel päeval ehk et toimub küberturbe sisuline töötuba.

Pärast lõunasööki on matk või ekskursioon ümbruskonna vaatamisväärsustega tutvumiseks. Selle tegevuse võib planeerida pikema ning kui õhtusöögiks tagasi ei jõua, siis kas õhtusöögi asemel anda kaasa toekam vahepala ja tagasi tülles on õhtuode nagu tavaliselt või lahendada toituustamine mõnel muul viisil.

Kui päevane tegevus on matkamine või selle käigus liigutakse palju, siis õhtuks planeeritud tegevused on vähem füüsilised.

Neljas päev

Neljandal päeval toimuvad töötad sama päevaplaani järgi nagu teisipäevalgi. Erinevus varasemate töötubadega on, et sel päeval toimuvad erinevad töötoad ning osalejad saavad valida omale meelepärase töötoa valikus olevatest töötubadest. Ehk et pakkuja pakub sel päeval välja erineva temaatikaga töötubasid. Töötubadesse registreerumise võib teha laagri teise või kolmanda päeva õhtuks et läbiviijad oskaksid arvestada osalejate arvuga. Töötubade valiku puhul võib teha nii, et kõik töötoad vahetuvad iga 1,5h järel või et töötoad kestavad 3h.

Pärast õhtusööki on meelelahutusliku sisuga tegevused ja õhtuode.

Viies päev

Sellel päeval on söögikorrad tavapärasel ajal, välja arvatud õhtuode, mille asemel pakutakse torti. Küberturbe sisuga töötubades võetakse laagri jooksul omandatu kokku CTF mänguga. Osalejad on 4-5 liikmelistes meeskondades.

Õhtul on laagri lõpupidu, mis võiks sisaldada kontserti või diskot ning õhtuoodet pakutakse peo käigus, võib olla samasugune nagu teistel päevadel, aga võib olla ka näiteks suupistelaud, tort vmt.

Lõpupeo käigus toimub ka laagri ametlik lõpetamine, sh osalemisdiplomite jagamine.

Kuues päev

Laagri viimane päev on pakkimiseks ja lahkumiseks.

Osalejad saavad veel hommikusöögi, neil on aega asjade kokku pakkimiseks ning lahkumiseks.

Viimase päeva hommikusöök võib olla ka midagi, mis on eelnevalt ette valmistatud (Võileib ja jogurt vmt) ja antakse osalejatele kas eelmisel õhtul kätte või saab hommikul mugavalt kätte. Sellegi poolest peab hommikusöök olema piisav, et noored, kelle kodutee on pikk, saaksid lõunasöögini ilusti hakkama.

Tabel 1. Nädalakava

	Esmaspäev	Teisipäev	Kolmapäev	Neljapäev	Reede	Laupäev
08:00 - 09:00		Äratus	Äratus	Äratus	Äratus	
09:00 - 10:00		Hommikusöök	Hommikusöök	Hommikusöök	Hommikusöök	Hommikusöök
10:00 - 11:30	Saabumine ja majutamine 12.00 Laagri avamine	Töötoad	Töötoad	Töötoad (valik)	CTF mäng	Pakkimine ja lahkumine
11:30 - 11:45		Vahepala ja paus	Vahepala ja paus	Vahepala ja paus	Vahepala ja paus	
11:45 - 13:00		Töötoad	Töötoad	Töötoad (valik)	CTF mäng jätkub	
13:00 - 13:30	Lõunasöök	Lõunasöök	Lõunasöök	Lõunasöök	Lõunasöök	
13:30 - 14:30	Vaba aeg	Vaba aeg	Vaba aeg	Vaba aeg	Vaba aeg	
14:30 - 15:45	Töötoad	Töötoad	Matk/ekskursioon mõnele matkarajale või piirkonna vaatamisväärsused	Töötoad (valik)	CTF mäng jätkub	
15:45 - 16:00	Sirutuspaus	Sirutuspaus		Sirutuspaus	Vaba aeg	
16:00 - 17:30	Töötoad	Töötoad		Töötoad (valik)	Vaba aeg	
17:30 - 18:00	Õhtusöök	Õhtusöök	Õhtusöök	Õhtusöök	Õhtusöök	
18:00 - 19:00	Vaba aeg	Vaba aeg	Vaba aeg	Vaba aeg	Laagri lõpupidu;	
19:00 - 21:00	Meelelahutusliku sisuga tegevused	Meelelahutusliku sisuga tegevused, soovituslikult mõni CTF mäng	Matk/ekskursioon võib jätkuda[1]	Meelelahutusliku sisuga tegevused	Laagri lõpupidu;	
21:00 - 21:15	Õhtuoode	Õhtuoode	Õhtuoode	Õhtuoode	Õhtuoode	
21:15 - 23:00	Vaba aeg	Vaba aeg	Vaba aeg	Vaba aeg	Lõpupidu võib jätkuda;	
23:00 - 08:00	Öörahu	Öörahu	Öörahu	Öörahu		

RIIGIHANKE EESMÄRK JA SISU

1 Riigihanke eesmärk

- 1.1 Riigihanke eesmärk on leida rahvusvahelise küberturbe teemalise noortelaagri korraldaja 2025. aastaks.
- 1.2 11.augustist kuni 16. augustini 2025. aastal toimub üks 6-päevane küberturbe laager, kus osaleb umbes 80 sihtrühma noort, u 10 rahvusvaheliste ja kohalike gruppide saatjat ning kuni 5 tellija esindajat. Korraldaja ülesannete hulka kuuluvad järgmised tegevused:
 - 1.2.1 küberturbe alaste töötubade ettevalmistamine ja läbi viimine;
 - 1.2.2 laagri tegevusteks ruumide pakkumine;
 - 1.2.3 osalejate, saatjate, tellija esindajate ja juhendajate toitlustamine ja majutamine;
 - 1.2.4 laagri kasvatajate värbamine ja ettevalmistamine;
 - 1.2.5 laagri meelelahutusliku olemusega tegevuste planeerimine ja elluviimine, sh vajadusel teenuste tellimine kolmandatelt osapooltelt;
- 1.3 Laagri esmane töökeel on inglise keel.

2 Sihtrühm

- 2.1 Tüdrukud vanuses 13-16 ja/või õpivad õppeaastal 2024/25 põhikooli III kooliastmes (7.-9. klass).
- 2.2 Osalejad on nii Eestis elavad ja õppivad tüdrukud kui ka välismaal elavad ja õppivad tüdrukud.
- 2.3 Laagris osaleb kokku kuni 100 osalejat:
 - 2.3.1 Planeeritud on, et osalejatest umbes 80 on sihtrühma noored, u 10 rahvusvaheliste ja kohalike gruppide saatjad ning kuni 5 tellija esindajat;
 - 2.3.2 Lisaks täitja poolne personal. Täitja poolse personali toitlustuse ja majutusega seotud kulud on täitja kanda;
 - 2.3.3 Laagri korraldamisega seotud asutustel ja isikutel on võimalus esitada täiendavaid ettepanekuid osalejate leidmiseks ja värbamiseks;
 - 2.3.4 Laagri osalejad kutsub ja registreerib laagrisse tellija lähtuvalt laagri eesmärkidest. Laagri korraldamisega seotud isikutel on võimalus esitada täiendavaid ettepanekuid osalejate leidmiseks ja värbamiseks.

HANKELEPINGU TEGEVUSED JA HANKELEPINGU TEOSTAMISE TÄHTAEG

3 Täitja ülesanded:

- 3.1 Korraldab 2025. aasta suvel Eestis rahvusvahelise küberturbe teemalise laagri kuni 100 osalejale ja tasub kõik sellega seotud kulud.
 - 3.1.1 Tagab toimumiskoha mõnes Eesti külas, alevis või alevikus, et toetada laagri jooksul ühtsustunde tekkimist ja korraldaval meeskonnal oleks lihtsam osalevate noorte liikumistel silma peal hoida.

- 3.2 Kaasab vastavalt vajadusele kolmandaid osapooli ja kannab kaasnevad kulud (näiteks vajaliku personali, esinejate, tehnika, transpordi jne tagamine), ehk pakkuja arvestab need kulud pakkumuse kogumaksumuse sisse.
- 3.3 Kokkuleppel tellijaga võib ürituse korraldamiseks kaasata sponsoreid:
- 3.3.1 Kui korraldaja ja täitja kaasavad sponsoreid, siis tuleb enne sponsoritega siduvate kokkulepete tegemist tellijaga kooskõlastada sponsorite kaasamise sisu ja sponsorluse suurus;
 - 3.3.2 Kui sponsorluse kaudu kaetakse rahaliselt või mitterahaliselt kulutused, mis on planeeritud käesoleva hanke kuludeks, siis hankelepingu kogumaksumus väheneb selle võrra;
 - 3.3.3 Sponsorite kaasamisel tuleb kriitiliselt hinnata sponsori sobivust laagri eesmärkidega nii tegevusvaldkonna kui ka eetilise aspektist.
- 3.4 Lähtub laagrit planeerides Noorsootöö seadusest, Tervisekaitseendest noorte püsilaagritele (määrus) ja [Noortelaagri korraldaja käsiraamat](#)¹ välja toodud headest tavadest.
- 3.5 Tegevusi läbi viies arvestab osalejate võimete, tervisliku seisundi, toitumiserisuste ja muude vajadustega, mis on täitjale eelnevalt teada ja võimaluste piires kohandab jooksvalt kui laagri jooksul saab teatavaks info, mis mõjutab oluliselt osaleja heaolu või võimalusi tegevustest osa võtta.
- 3.6 Käesoleva hanke dokumendi peatükis „LAAGRI ÜLDINE KIRJELDUS 2025“ on kirjeldatud laagri eesmärgid, korraldamise põhimõtteid, päevakava ja laagri üldist plaani ja esitatud on päevakava. Need on aluseks sisulise pakkumuse esitamiseks.

4 Nõuded toimumiskohale ja tehnilisele varustatusele

- 4.1 Laagri toimumiskohas on võimalik läbi viia küberturbe teemalisi sisutegevusi kuni 80 osalejaga, arvestades, et osad tegevused toimuvad paralleelselt minimaalselt neljas ruumis kasutades süle- ja/või lauaarvuteid ning korraga on ühes ruumis kuni 25 osalejat:
- 4.1.1 Sealjuures tuleb arvestada ruumi mõistliku täituvusega, et tagada piisavalt ruumi liikumiseks ning ventilatsiooniga, et tagada vajalik õhuringlus.
- 4.2 Täitja tagab kuni 80 osalejale koos vastava tarkvaraga arvutite kasutamise võimaluse ning tagab nende sobivuse sisutegevusteks (kirjeldatud punktis 7).
- 4.2.1 Kui täitja on valmis või soovib, siis võib noortele pakkuda ka võimalust tulla laagrisse oma isikliku arvutiga. Vaatamata sellele on täitja valmis olukorraks, kus mõne osaleja arvutiga on probleeme ja on valmis laagri tegevusteks andma enda poolse arvuti.
- 4.3 Tegevusteks planeeritud hoone(te)s on piisav internetikiirus, mis võimaldab viia läbi küberturbe sisulisi tegevusi.

¹ <https://harno.ee/media/993/download>

- 4.4 Laagri jooksul on võimalik kasutada saali või mõnda muud suuremat ruumi, kuhu mahuvad kõik osalejad korraga mugavalt seisma. Ruumi kasutatakse laagri avamiseks ja lõpetamiseks ning vastavalt täitja planeeritud meelelahutusliku sisuga tegevuste (kirjeldatud punktis 8) läbi viimiseks kui selleks peaks vajadus olema.
- 4.5 Kui laagri tegevused jaotuvad mitme hoone vahel, siis laagri toimumiskohtade (sisu tegevused, toitlustuskoht, majutus) omavahelised kaugused ei tohi olla pikemad kui 500m mööda kõnniteed.
- 4.6 Kõik kasutatavad ruumid peavad olema ligipääsetavad liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimestele, sh peab olema tagatud ligipääsetavad tualetid ja pesemisvõimalused.
- 4.7 Igas kasutatavas hoones on tagatud kogu laagri jooksul tualeti kasutamise võimalus ning tagatud on WC paber, seep, voolav soe ja külm vesi ning käte kuivatamise võimalused kogu laagri jooksul.
- 4.8 Täitja tagab, et laagri ajal on täidetud nõuded hügieenitingimustele, tuleohutusele jmt.

5 Majutus

- 5.1 Laager toimub kohas, kus on majutuse ja toitlustuse võimalused kuni 100 osalejale.
- 5.2 Osalejate majutus toimub hoone(te)s, kus on tualettruumid ja tagatud on pesemisvõimalused (dušid ja kraanikausid).
- 5.3 Igale osalejale on tagatud voodikoht koos puhta voodipesuga.
- 5.4 Vähemalt 10 osalejale võimaldatakse majutus kuni kahestes tubades ehk ühes toas on kuni 2 inimest ning pesemise ja tualeti kasutamise võimalus on igal toal eraldi.
- 5.5 Majutuskohas on tagatud elementaarne puhtus ja üldkasutatavaid alasid koristatakse minimaalselt 2 korda laagri jooksul.

6 Toitlustus

- 6.1 Osalejaid toitlustatakse kindlaksmääratud kellaaegadel viis korda päevas:
 - 6.1.1 Vähemalt kolm toidukorda on toekad eined ning kaks on väiksed vahepalad, mida ei pea serveerima toitlustusruumis;
 - 6.1.2 Järjestikustel päevadel ei kordu ühegi toidukorra menüü.
- 6.2 Menüüd koostades arvestatakse asjaoluga, et eelduslikult 50% osalejatest on Eestist ning 50% mõnest teisest Euroopa riigist. Seega menüüd koostades pakutakse mitmekesisist menüüd, kus on toite, mis on omased nii eesti kui ka teistele euroopa riikide toidukultuurile;
- 6.3 Toitlustamine korraldatakse viisil, et kõik osalejad saavad toidu kätte 20 minuti jooksul, et neil jääks rahulikult aega söömiseks ning ka pausiks enne tegevuste jätkumist:
 - 6.3.1 Toidu serveerimine võib olla korraldatud viisil, et toitlustav personal serveerib toidud igale osalejale taldrikule, *buffet*’na või laudadele jaotatult, nõnda et iga osaleja tõstab oma lemmiktoitu portsu ise.

- 6.4 Toitlustamise korraldamisel lähtutakse sotisaalministri määruse „Tervisekaitsenõuded toitlustamisele koolieelses lasteasutuses ja koolis“ nendest osadest, mis rakenduvad üldhariduskoolidele;
- 6.4.1 Laagri päevakavast tulenevad vajadused eristusteks lepitakse tellija ja täitja vahel kokku koostöökohtumiste käigus.
- 6.5 Kui osalejate seas on toidutalumatus, -allergiaga või -eelistustega (edaspidi toitumiserisus) osalejaid, siis tagatakse nendele osalejatele toit, mis vastab nende toitumiserisusele. Selle info koondab tellija osalejate registreerimisel ning edastab selle info korraldajale;
- 6.6 Pakutav toit peab olema selgelt märgistatud, et toitumiserisusega osaleja saaks üheselt aru, milline toit vastab nende toitumiserisusele.
- 6.7 Päevane toidu kaloraaž peab vastama Eesti riiklikele toitumise² soovitudele.
- 6.8 Pakkumust esitades esitatakse näidismenüü. Enne laagri toimumist on tellijal õigus paluda menüüs muudatuste tegemist.

7 Nõuded küberturbe alase sisu tegevustele

- 7.1 Küberturbe teemalised töötoad planeeritakse lähtuvalt riigihanke alusdokumendi „Laagri terviklik kirjeldus“ esitatud päevakavast ning pakkumuses esitatakse riigihanke alusdokumendis „Vorm „tegevuskava““.
- 7.2 Täitja ülesandeks on ette valmistada ja läbi viia laagri jooksul küberturbe alaseid töötubasid ning tagada osalejate toetamine kõikide töötubade jooksul.
- 7.3 Täitja arvestab, et osalejate eelnev kogemus küberturbe valdkonnas on minimaalne või olematu.
- 7.4 Töötubade eesmärk on, et laagri lõpuks on osalejatel positiivne kogemus küberturbe valdkonnas ja esmased põhiteadmised küberturbest ning tehnilistest tegevustest, millega küberturbe valdkonnas kokku puututakse.
- 7.5 Töötoad on planeeritud selliselt, et osalejad on laagri lõpuks piisava kogemusega, et huvi korral omal käel edasi õppida või osaleda erinevates formaatides võistlustel (näiteks online CTF-d, erinevad siseriiklikud kübervõistlused, häkkimist õpetavad veebilehed vms),
- 7.6 Täitja võib soovi korral paluda osalejatel enne täita tasemekaardistuse või enesehinnangu oma teadmiste kohta küberturbe valdkonnas, arvestades, et see ei tohiks osalejal võtta rohkem kui 10 minutit ning ei tekita osalejates kõhklusi oma sobivuse osas laagris osalemiseks.
- 7.7 Täitja kohustus on tagada kasutatav küberharjutusväljak³ ja selle töökindlus ning kui peaks esinema häireid küberharjutusväljaku töös, siis ka alternatiivsed lahendused.

² „Eesti riiklikud toitumise, liikumise ja uneaja soovitud. Tabelraamat“ leitav lingilt: <https://www.tai.ee/et/valjaanded/eesti-riiklikud-toitumise-liikumise-ja-uneaja-soovitud-tabelraamat>

³ inglise keeles *cyber range*

- 7.8 Täitja valmistab ette küberturbe alase sisu ja praktilised tegevused, arvestusega, et tegemist on suvelaagriga ning praktilised tegevused peavad olema ülekaalus;
- 7.9 Ülesanded, tegevused ja töötoad peavad olema planeeritud viisil, et kõigil osalejatel on võimalus kogeda eduelamust.
- 7.10 Täitja väljastab kõigile laagris osalenud ja tegevustes kaasa teinud noortele osalemistunnistuse tellija tunnistuse põhjal.
- 7.11 Ülesanded võivad olla üles ehitatud viisil, et neid lahendatakse ühiselt gruppides:
 - 7.11.1 Sellisel juhul tuleb töötubade läbiviijatel olla tähelepanelik kui mõni osaleja jääb kõrvale ja toetada tema kaasumist oma gruppi või vajadusel vahetada gruppe viisil, et kõik osalejad panustaksid tegevustesse oma võimetele vastavalt.
- 7.12 Küberturbe teemalisi tegevusi on 21 astronoomilise tunni mahu, põhjendatud vajadusel võib mahtu muuta tellija ja täitja vastastikusel kokkuleppel, mis on tehtud kirjalikku taasesitamist võimaldaval kujul;
- 7.13 Kohustus on käsitleda vähemalt järgmisi teemasid erialdiseisvalt või muudesse tegevustesse lõimitult:
 - 7.13.1 Eetika – millised tegevused on ja ei ole eetilised;
 - 7.13.2 Erinevat värvi rollid ja nende tegevused; eetilistes piires ka erinevate rollide tegevuste läbi mängimine;
 - 7.13.3 Enamlevinud turvanõrkuste avastamine ja nende ära kasutamine;
 - 7.13.4 Virtuaalmasin;
 - 7.13.5 Laagri lõpus toimub praktiline lõputegevus, kus rakendatakse laagri jooksul õpitud teadmisi ja oskusi;
 - 7.13.6 Lõputegevus võib olla nii CTF tüüpi mäng või ka mäng, mille raames ühed osalejad kaitsevad süsteeme ja teised ründavad.
- 7.14 Laagri lõpus korraldatakse osalejatelt tagasiside kogumine:
 - 7.14.1 Tagasiside kogutakse kirjalikult ja kõige varem pärast eelviimase küberturbe alase töötoa lõppu ja enne osalejate laagrist lahkumist;
 - 7.14.2 Tagasiside küsimustiku küsimused koostatakse enne laagri algust tellija esindajaga.
- 7.15 Ühegi tegevuse käigus ei tohi osalejaid suunata tegevustele, mis on vastuolus Eesti Vabariigi või Euroopa Liidu seadustega.
- 7.16 Osalejatele planeeritud tegevused ei tohi ohtu panna ühtegi töötavat süsteemi.
- 7.17 Kui laagri tegevuste käigus peaks juhtuma mõni intsident, mis omab potentsiaalset mõju teistele süsteemidele kui osalejate jaoks üles pandud süsteemid, siis teavitab täitja sellest esimesel võimalusel tellijat:
 - 7.17.1 Laagri toimumise ajal võib esmane teavitamine toimuda suuliselt ja sellele peab järgnema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teavitamine, muul ajal toimub teavitamine kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

8 Nõuded planeeritud meelelahutusliku sisuga tegevustele

- 8.1 Meelelahutusliku sisuga tegevused planeeritakse lähtuvalt riigihanke alusdokumendi „Laagri terviklik kirjeldus“ esitatud päevakavast ning pakkumuses esitatakse riigihanke alusdokumendis „Vorm „tegevuskava“.
- 8.2 Lisaks meelelahutusliku sisuga tegevustele⁴ korraldab täitja ka hommikused äratused ning öörahuga seotud tegevused (näiteks ühised või vabatahtlikud võimlemised, hommikune ring enne hommikusööki, et kontrollida, kas kõik on ärkvel, õhtused öörahuks valmistumise tegevused, õhtune öörahu eelne kontroll jne).
- 8.3 Lisaks võib sisustada muu vaba aja, mis päeva jooksul tekib või pakkuda noortele võimalusi iseseisvaks tegevuseks, mida sel ajal teha.
- 8.4 Planeeritud tegevused on mitmekesised ning ei kordu laagri jooksul.
- 8.5 Planeeritud tegevused annavad osalejatele võimaluse füüsiliseks liikumiseks, sh arvestades, et need on jõukohased erineva füüsilise võimekusega noortele, sh noortele, kes tervislikel põhjustel ei saa teatud tegevusi kaasa teha:
 - 8.5.1 Kui on teada osalejate tervislikud piirangud, siis vastavalt sellele kohandatakse tegevusi, et kõik saaksid osaleda vastavalt oma võimetele.
- 8.6 Vähemalt ühel õhtul on tegevuste sisse lõimitud Eesti traditsioonide, kultuuri või looduse tutvustamine osalejatele.
- 8.7 Laagriga seotud meened osalejatele tellib ja korraldab tellija. Täitja ei planeeri oma pakkumusse meeneid osalejatele.

9 Täitja meeskond

- 9.1 Täitja meeskonda kuulub minimaalselt järgnev personal:
 - 9.1.1 4 küberturbe töötubade läbi viijat ehk juhendajat
 - 9.1.2 4 assistenti, kes abistavad juhendajaid
 - 9.1.3 Projektijuht-vanemkasvataja
 - 9.1.4 3 kasvatajat
- 9.2 Kui täitja näeb vajadust, siis võib soovi korral kaasata rohkem inimesi ning mõne rolli jagada mitme inimese vahel.
- 9.3 Täitja tagab vähemalt 4 piisava teadmiste ja kogemustega juhendajat.
- 9.4 Juhendajatel peab kollektiivselt olema kogemust nii küberturbe valdkonnas kui ka noorte juhendamisel.
- 9.5 Nõudeid juhendajatele on täpsustatud pakkumuse vormil „Personal“.
- 9.6 Täitja tagab assistendid, kes abistavad juhendajaid töötubade jooksul:
 - 9.6.1 Assistentide peamisteks ülesanneteks on juhendaja abistamine osalejate toetamisel probleemide tekkimisel ja vajadusel järgi aitamine;

⁴ Tegevused, mis päevakavas toimuvad ajavahemikus kell 19.00-21.00.

- 9.6.2 Assistent ei pea olema küberturbe valdkonnaga ekspert, aga peab olema hea suhtleja ja suutma osalejaid abistada enimtekkivate probleemidega (kirjavead, mõne sammu mitte märkamine jne).
- 9.7 Juhendajad ja assistendid on laagris kohapeal minimaalselt küberturbe töötubade ajal.
- 9.8 Projektijuht ja kasvatajad on laagri territooriumil üldjuhul kogu laagri toimumise ajal ja valmis lahendama probleeme, mis võivad laagri jooksul tekkida.
- 9.9 Täitja valmistab ette kogu laagri personali – tutvustab laagri eesmäärke, ülesandeid, laagriprogrammi ja -reegleid ning tegevuskohti.
- 9.10 Tellija korradab laagri tegevuste jäädvustamise (pildistamine ja filmimine) ning teavitab täitjat, millal ning kuidas see laagri jooksul toimub. Täitja küsib laagri eelnevalt kogu personali käest loa kasutada pilte ja videoid, kus nad on ära tuntavalt peal, laagrit kajastavates kohtades (sotsiaalmeedia, erinevad uudiskirjad jne) ning ka järgmisi laagreid tutvustatavates materjalides.
- 9.10.1 Osalejatelt küsib nõusolekud tellija registreerumisel.
- 9.11 Täpsemad nõuded laagri personali nõuetele on kirjeldatud pakkumuse esitamise vormil „personal“.

10 Projektijuht-vanemkasvataja ülesanded

- 10.1 Planeerib lähtuvalt sihtrühmast laagri meelelahutuslikud tegevused ning viib need koostöös kasvatajatega ellu.
- 10.2 Koostab laagri reeglid ning tagab koostöös laagri kasvatajate ja küberturbe teemaliste töötubade läbiviijatega nende järgimise laagri jooksul.
- 10.3 Suhtleb osalejate ja nende vanemate või hooldajatega enne laagri toimumist ning edastab infot laagri kohta (laagri reeglid, päevakava, kaasa võetavate asjade nimekiri jmt), vastab tekkinud küsimustele:
- 10.3.1 Sealhulgas kogub laagri alguses tellija antud osaluslehele osalemist kinnitavad allkirjad;
- 10.4 On esmane kontakt erinevates küsimustes vanematele ja osalejatele laagri jooksul;
- 10.5 Koostöös kasvatajatega on laagri jooksul kursis, kus osalejad on.
- 10.6 Tagab noortele laagri jooksul sidepidamise võimaluse oma vanemate või hooldajatega ning võimaluse omaette olemiseks, kui noorel tekib selleks vajadus.
- 10.7 Tagab osalejate heaolu ja korraldab laagri ajal tekkinud probleemide lahendamise koostöös küberturbe alaste töötubade juhendajate, kasvatajate, rahvusvaheliste gruppide saatjate ja tellija esindajaga.
- 10.8 Laagri lõppedes korraldab nii, et viimane lahkuja laagrist on ta ise või mõni kasvatajatest ehk siis ootab ära kuniks kõik osalejad on laagri toimumiskohast lahkunud ning kui mõne osaleja lahkumisel esineb ootamatusi, siis toetab osalejat ning tema pere mõistliku lahenduse leidmisel ning vajadusel teavitab tellija esindajat tekkinud olukorrast.

11 Üldised koostöö põhimõtted

- 11.1 Täitja teeb laagrit planeerides koostööd tellijaga.
- 11.2 Koostööd tehakse nii koosolekute vormis kui ka e-kirja teel.
- 11.3 Tellija ja täitja vastastikusel kokkuleppel ja mõjuvatel põhjustel võib pakkumuses esitatud päevakavas teha muudatusi.
- 11.4 Täitja määrab planeerimise perioodiks kontaktisiku(d), kes vasta(b/vad) sisuliste tegevuste seotud küsimustele ja olmega seotud küsimustele ning kelle poole saab tellija esindaja pöörduda nii laagri planeerimise kui ka laagri toimumise ajal.
- 11.5 Planeerimise faasis toimuvate koostöö kohtumiste sisus on kaetud minimaalselt järgmised teemad:
 - 11.5.1 Laagri päevakava;
 - 11.5.2 Päevakavast tulenevad erisused;
 - 11.5.3 Osalemistunnistused;
 - 11.5.4 Noorte heaolu tagamine kogu laagri vältel erinevate tegevuste ajal;
 - 11.5.5 Aruandluse vorm;
 - 11.5.6 Laagri reeglid;
 - 11.5.7 Meelelahustuslikud tegevused;
 - 11.5.8 Noorte heaolu tagamine kogu laagri vältel erinevate tegevuste ajal.
- 11.6 Üks koostöö kohtumistest, kus osalevad tellija ja täitja esindaja(d) toimub ajavahemikus 2-8 nädalat enne laagrit laagri toimumiskohas ning selle käigus vaadatakse üle laagri tegevusteks kasutatavad ruumid;
 - 11.6.1 Täpne kohtumise kuupäev lepitakse kõigi osapoolte vahel eelnevalt kokku.
- 11.7 Täitja teavitab kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis tellijat esimesel võimalusel probleemidest või takistustest, mis võivad oluliselt mõjutada lepingu täitmist ja tööde elluviimise edukust ning otsib võimalike lahendusi.

12 Aruandlus

- 12.1 Ühe kuu (30 kalendripäeva) jooksul pärast laagri toimumist esitab täitja aruande.
- 12.2 Aruande vorm lepitakse eelnevalt kokku koostöö kohtumiste käigus.
- 12.3 Aruandes on välja toodud minimaalselt järgmised aspektid:
 - 12.3.1 Üldistatud kujul osalejate edenemine küberturbe alases sisus;
 - 12.3.2 Tagasiside, millised meelelahutuslikud tegevused osalejatele meeldisid ning milliseid pigem mitte;
 - 12.3.3 Osalejate tagasiside laagri ja töötubadele muutmata kujul (võivad jääda anonüümseks);
 - 12.3.4 Kokkuvõtte tehtud tegevustest küberturbe töötubades;
 - 12.3.5 Kokkuvõtte meelelahutusliku sisuga tegevustest;
 - 12.3.6 Ettepanekud jätkutegevusteks;
 - 12.3.7 Ettepanekud, kas ja kuidas sarnase eesmärgiga tegevust korrata.

13 Muu

Projekt viiakse ellu Euroopa Liidu kaasrahastamisel ja Euroopa küberpädevuskeskuse toetusel. Tööde teostamisel tuleb sellele viidata. Täpsemad juhised ja vajaliku sümboolika edastab tellija tööde teostamise käigus.